

to še ni bilo zamujeno in želodec manje poravnjen, in seveda z manjšimi stroški, dasitudi g. dr. Breschnik, ki je bolnico ozdravel, je bil manj računil, nego mladi dr. Branko

iz Koroškega. Osnovni Lovrencu je popisano, da je bil zavoljo krščanskega prepričanja na mrtu mučen. Nam sicer nikoli ni na misel prišlo, da bi koga na ta način martirali. In vendar smo se danes nadejali, „našega“ Lorenca zaradi njegove prvaške vere na satirno-politični trinog posaditi in ga nekoliko smotiti... Za kurjavo si vzememo njegovo nekdanje orodje, to je žago in hobel — in pa te dile, ki jih je hotel za se obdržati in so bile na trideset delov „prežagane“... Lorenc, pomni se, ti si bil v mladih letih ljubi fant, pridno si hoblal in žagal, da si imel svoj potrebni kruhek. Vsi smo te imeli radi in sam si bil vesel svojega življenja. Ja tako je bilo mogoče, ker je bilo tvoje srce še zdravo in tvoja glava nezastrupljena. Prišlo pa je drugače. Prišla se ti je prvaška kača v podobi nekdanjega orglarja (seveda ne mislimo na Grafenaurja, ker ta se je tedaj najbrž še le v zibelki rojundkov). Ker si bil premalo previden in si ji tvojo butico pomolil, te je brž v možgane „piknila“. Kakor sam veš „boleha“ tvoja pamet od takrat zmeraj hujši. Poklical si „seščanje orglarje“, da bi ti tvojo „vročo“ glavo z „mehom“ opihali, Breč in Breček pa ti tvojo „dušo“ vzdravljajo. Vsi skupaj pa ti nič ne morejo pomagati, kajti prvaki ti bodo tvojo „mračno“ pamet pomaleh a popolnoma „otemlili“... Lorenc, pomisli! koliko razprtij in sovraštv je tvoja prvaška „bolezen“ med nami povzročila, ja potrkaj se na srce in priznaj: „Jaz ubogi grešnik sem našo občino tako daleč napeljal, da skoraj polovica prebivalcev v naših naših verigah zdihuje. Vsi morajo pridno žagati in hoblati, za izbržne dolge in tudi za izrež — jaz pa smem kot — „Rotšild“ pred palačo, ki se mi jo zaslepljeni podrepaniki „zastonj“ iz lesene kajžice pozidali, gor in dol spazirati in skoz tišlerske špengle na podprvake nemišno kukati, misleč, jaz sem njihni finančni Bog, oni pa so vsi skup ena velika zadovoljena prvaška nula... Lorenc in vsi prvaki, pogledajte v možnjo! Ali ni tako? Vsi bodele rekli: ja! — Občani in — dravčani, ki stokate v teh in vsih drugih prvaških verigah, oprostite se! Opustite prvaško pijančevanje, prvaške veselice, ne tožujte se v prvaški jezi, stisnite možnjo, kadar se pobira za prvaške komedije, delajte, šparajte in poplačajte, kar ste „prvaškim Rotšildom“ dolžni — in odpadle vam bodo težke prvaške verige, ki vas že toliko let v gospodarski in duševni sužnjosti oklepajo!

Iz okolice Glinj. Zopet nekaj zanimivega iz prvaškega otoka Glinjanov. Honzi je že davno pravil, da bi bil rad župan. Mu pa tudi ni zametli, ker majhni so radi veliki. Pastil je mesec pred volitvo največjo dvorano svojega „gradiča“ krasno omalati. Pa glej šmenta ravno tedaj, ko je tako težko čakal, da bi ga častna sreča v njegovi hiši obiskala, — je peljalo 11 „konjičkov“ — „zlato tron“ — mimo „farnova“ k gosp. „Haizru“ na Luko. Ljubi „Štajerc“ tebi bi privoščil za nepopisljiv prizor videti! Možakarju je gotovo prvaško srce v hlače padlo in najbrž si je obljubil, da se bode z naprednjakom pridružil... Najbolj pa ga je to peklo, da je Andrejev „konjiček“ popredaj „fijačal“...

Novice.

„Štajerčevi“ kmetski koledar bode izšel koncem tega meseca. Ponavljamo še enkrat, da bode obsegal vse, kar more obsegati pravi kmetski koledar. Razven velepotrebnih gospodarskih člankov o živinoreji, vinogradništvu, travništvu, čebelarstvu, itd. bode obsegal potrebna navodila, glavne postavne določbe o raznih predmetih. V leposlovnem delu bode prišel pred pesen in poyestice, deloma v raznih narečjih, deloma v pisnem slovenščini. Vse važnejše določbe gleda pošte in brzojavnega urada, nadalje natančni seznamek štajerskih in koroških sejmov bodo v koledarju objavljeni. Prinesel

bode koledar tudi celo vrsto lepih slik, ki bodo naše prijatelje zagotovo zanimala. Čimprej se kdo naroči, tembolje je! Koledar bode koštal samo 30 krajcarjev, kar za tako veliko knjigo gotovo niti denar ni. Mi ravno ne mislimo napraviti profit, temveč hočemo ljudstvu le nekaj koristnega v roko dati. Naročite se pravočasno na koledar, kajti prepozna naročila ne moremo zanesljivo vpoštevati. Kdor proda 10 koledarjev, ta dobi enega zastonj! Trgovci, obrtniki in drugi na deželi naj tudi inzerirajo! Inzerat v našem koledarju je velepomemben in imamo že 30 strani inzeratov. Torej na delo! Prvi gre „Štajerčevi“ kmetski koledar med svet in prepričani smo, da se bode na Koroškem in Štajerskem tako vdomačil, kakor se je vdomačil naš list! Torej še enkrat: vsi na delo za napredni koledar!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Dr. Jurtela — laže. Poročali smo, da so hoteli v Ptaju zbrani klerikalci pod vodstvom Korošca, Piškega, Roškarija in Benkoviča hofratu Ploju nezaupnico izjaviti. Preprečil je to le dr. Jurtela, ki je dejal, da „vrže potem vse proč“ in da ne bode raje več delal za prvaško „narodno stvar“. Graška „Tagespost“ je prinesla to vest tako, kakor se je resnično dogodila. Nato si predzrne dr. Jurtela, poslati temu listu popravek po § 19 v katerem je skušal vse vtajiti. Ljubljanski „Slovenec“ pa je pisal, da je Jurtela nesramno lagal v tem popravku in da je vse res, kar je pisala „Tagespost“. V „Slovenca“ je zanesljivo dr. Korošec dopisoval. Torej, — g. dr. Jurtela, kolovodja prvaške politike v Ptaju, lastni Vaši somišljeniki in prvaški sobojevniki so Vam pritiskali znamenje laži na čelo! Ali Vas ni malo — sram?

Neko učiteljsko dopisunče se zaletava v „Slov. Narodu“ in drugih prvaških listih v g. Maks Straschilla na Bregu pri Ptaju. Nam je sicer znano, da se zmeni g. Straschill za to psovanje ravno toliko „kakor za lanski sneg“. Dokaz „izobrazbe“ in „duševne kvalifikacije“ dotičnega učiteljskega napihneža tiči že v tem, da piše svoje članke v tonu, kakor smo ga navajeni slišati le pri ljudeh, katere dviga alkohol v višave. Kdo bi se jezil radi teh psov? Kdo bi se jezil, ako laja za ograjo vaški psiček? Niti toliko se ne vzaemirja nikdo zaradi dotične čečkarije, da bi dopisuna osebno za ušesa prijel, kajti ime tega zahrbtnega prifrkanega fantalina poznamo dobro! Le bluvaj ogao in žveplo, fante, se boš že naveličal...

Cesta na sv. Florijan je skoraj že izgotovljena. V začetku ravna kot železniška proga se vije potem v serpentinah okroglo 100 m visoko do viška na hrvaški meji. Tudi Hvatje so dela izvršili in že prišli na vrhunec. Ta cesta bode vsekakor ena najpomembnejših v ptajskem okraju. Zdjaj so v okolici sv. Barbare dve lepi cesti. Okičeva in Florijanska cesta. Obe te cesti sta bili preje grozno zanemarjeni. Včasih je bilo sploh izključeno, priti čez staro Okičevo cesto, po kateri se danes mirno kot v mestu voziš. In Florijanska cesta istotako. Vedno je bila pod vodo in do kolen je stala vboga živina v močvirju. Polovnjak vina s parom konj peljati je bilo nemogoče, zdaj pa je cesta dvignena, tako da je povenjen nemogoča. In do vrhunca je cesta s kamenjem podložena. Vkljub temu, da gre tako visoko, se to niti ne čuti. Kakor pri zgradbi Okičeve ceste je okrajni odbor tudi pri tej zgradbi štedil z ljudskim denarjem. Na ta način je bilo mogoče, poceni dobro cesto napraviti. Ljudstvo se v splošnem hvaležno ozira na te ceste in tudi največji hujšakači morajo priznati, da je razlika med gospodarstvom sedanjega in prejšnjega prvaškega okrajnega zastopa taka kot noč in dan. Vsa čast okrajnemu zastopu, — vsa čast pa v prvi vrsti načelniku, vrlemu našemu Jos. Ornigu!

Pa je le dobra, nemščina! Pred mariborsko poroto se je imel p. k. zagovarjati odgovorni urednik „Fihposov“, F. Leskovar. V „Fihposu“ čitamo že leta in leta, pesen, da morajo Slovenci vsak drugi jezik zaničevati, da ne smejo nemščine govoriti, da pridejo v pekli, ako pravijo „Guten Tag“ itd. itd. Ali glej, — pred

sodnijo pa je vrgel Leskovar vse te teorije v staro železo. Kajti — čujte in strmite — urednik „Fihposa“, zagrizeni sovražnik Nemcev, se je zagovarjal — nemško. Torej — kmet naj bode nemčen, kmet naj ne govori in naj se ne uči nemščine, — ampak farski voditelj, ti pa na le rabijo nemščino! Dvejni lice imajo klerikalci. Poosebljena hinavščina so in v svoji laži se razkrinkujejo sami!

Občinske volitve v Ptaju so končale s popolno zmago dosedaj vladajoče stranke. Župan Ornig in podžupan Steudte sta dobila od 225 oddanih glasov 224. Tudi vsi drugi so dobili velikansko večino. S tem je dokazano, da ima Ornig veliko zaupanje in da je meščanstvo z njegovim gospodarstvom zadovoljno. Prvaki, ki po svojih listih toliko lažejo, so se poskrili in niti na volišče niso prišli!

„Südösterreichische Stimmen“, to je tista farska cunja, ki jo pišejo politikujoči prvaški popi v nemškem jeziku, da bi svoje ovčice poneumili in ki se redi od kosti, katere padajo od škofove mize, — te zanimive „cajtenge“ so tožene. Tožil jih je evang. župnik Mahnert v Mariboru zaradi nekih laži, ki so jih o njemu objavili. Ali morajo porotniki pri vsakem zasedanju s farskimi lažniki opravila imeti? V zadnjem hipu se še poroča, da jo je urednik te cunje — popihal.

Zalostna vest. Tužnim srcem naznanjamo žalostno vest, da je klerikalno-prvaška cunja „Südösterreichische Stimmen“ mirno zaspala... Ni je več, nehala je dihati. Baje se bode spremenila v drugi, večji list. To počenjanje se nam zdi podobno onemu gotovih judovskih trgovcev, ki vzamejo novo firmo, kadar izgubijo na stari vsak kredit...

Pri nadomestni volitvi v okrajni zastop v Ptaju na mesto pokojnega Korenjaka je bil izvoljen neki baje klerikalni Blaž Vindiš iz Leskovca. Nič ne st'ri, nič ne st'ri...

Novi hajdinski zvonovi so se pripeljali v nedeljo iz ptajskega kolodvora na Hajdin. Zvonove je blagoslovil knez in škof dr. M. Nepotnik.

Otroci in puška. Pred kratkim je prišel 15 letni posestnikov sin Joh. Klobasa k ednako staremu Jos. Brileju v Zdolah pri Kozjem. Imela sta pištolo in se z njo igrala. Strel je počil in Brilej je padel, smrtono varno ranjen. Gotovo bode umrl.

Ustrelila se je v okolici mlada posestnica Marija Patrih. Izvršila je samomor gotovo v hitri bližnosti.

Raz lestvice je padel zidar A. Bengust v Celju in se ubil.

Železniška nesreča. 27. t. m. je prišel konduktor Jos. Hanke v Ormužu med puferje, ki so reveža stalačili. Melča so potegnili izpod voza. Ne srečnož zapuščal 5 otrok.

Morilec svoje žene. V Spodnjih Hočah se je izvršil grozni umor. Posestnik Jurij Dovnik v Zg. Hočah je živel ločen od svoje žene Marije, ki je bila babica in je živela v Sp. Hočah. 27. t. m. je prišel Dovnik v stanovanje svoje ločene žene in ji je pognal iz revolverja 3 kroglice v trebuh. Nesrečnica je kmalu umrla. Morilec je hotel tudi še svojo hči umoriti. Posrečilo se mu to ni. Otpeljali so ga v mariborske ječe.

Nepoštteni agenti za zavarovanje proti požaru, večinoma Ogr in južni Slovani, se klatijo po Štajerskem. Slepjarji obrekujejo tukaj vpeljane zavarovalne proti požaru. Goljufajo na razne načine in zato opozarjamo občinske predstojnike ter orožnike na te lopove.

100 let star je postal Matija Perko v Zgornji Bistrici, katerega so pred kratkem pokopali.

Zaradi goljufije z biciklom je bil obsojen posestnikov sin A. Podplatnik na 5 mesecev ječe. Skušal je ogoljufati trdko Slawitsch in Spruschna v Ptaju.

Čudežna rešitev otroka. Ko se je vozil pred kratkem osebni vlak iz Radgone, opazil je strojevodja na šinah malega otročiča. Bilo je že prepozno, da bi vlak ostavili. Vlak je zagromel čez otroka. Ko se je potem ustavil, so pričeli iskati mrliča. Ali nakrat skoči otrok zdrav in popolnoma neranjen pokonci. Otrok je ležal med šinami in ga vlak ni mogel raniti. Srečno rešeno dete je ajček posestnika Černerja.

Pogorela je hiša posestnika Vežernika v Pobrežju pri Mariboru. Požarniki so zabranili večjo nesrečo. Škode je za 2000 K.

„Slabi“ časopisi. V 41. svoji številki je prinesel ljubljanski „Š-Mir“ pod tem naslovom otočni članek, v katerem bridko toži, da se ljudje nočejo njegovih modrosti poprijeti in da čitajo raje „Stajerca“, „Bauernzeitung“, „Freie Stimmen“, „Kärntner Landeszeitung“ itd. nego čedkarije političnih kaplančkov ter prvaških dohtarjev. Mi razumemo „Š-Mir“ prav dobro! Ta list, ki menja svoje prepričanje kakor drugi ljudje straje, ki psuje danes tiste, katerim boče jutri pete lizal, — ta list torej ima vse: brezsrčnosti dovolj, da oblati vsakogar, laži dovolj, da krađe vsakomur poštenje, hinavščine dovolj, da zavija pobožno oči proti nebu, medtem ko že gleda, kako bi človeka zastrupil. Kako bi se tudi mogli predstavljati, da bi pošten list zamenjal svoje bivališče samo zato, da lažje obrekuje in psuje? Ne, poštenei človek in poštenei list se ne bojita niti sodnije, kajti resnica se da vedno dokazati. „Š-Mir“ pa se boji sodnije in zato izhaja v Ljubljani. Ali naprej, — „Š-Mir“ ima vse, prav vse, le — naročnikov nima! In zato joka zdaj, zato tarna in se solzi, kajti ne samo, da ga napredno koroško ljudstvo niti ne pogleda, tudi praki sami ga več ne marajo in se njegovemu nastopanju le smejiyo. . . Zato naj „Š-Mir“ le čedkari, — vsak otrok ve da je to onemogočeno kričanje smešnega bajacota. Naj nas le psuje „gfitno kroto“, — za „Š-Mir“ in njegove podrepanke hočemo biti še več, kajti naloga naša je, da pridemo v vsako hišo in širimo zavednost, izobrazbo ter naprednost! Toraj — „Š-Mir“, nikar ne počni od jeze, mi gremo naprej, tebe meče pa koroško ljudstvo na gnoj!

Kaj je dr. Brejc? Ljubljanski prvaški list „Slovenski Narod“ je očital slavnemu „rešitelju“ tužnega Korotana: dohtarčku Brejcu, da dela svoje lepe kšefte s politikom. Seveda, — zastoj naj hudič „politiko dela“! Brejček pa je odgovoril na „Narodovo“ očitjanje. No, to je bilo tako, kakor da bi vrgel užgalico na slamnato streho. „Narod“ ima namreč navado, da postaja ob priložnosti grob kot svinjski pastir. In zato, ker govorijo svinjski pastirji večkrat resnico nego klerikalni črnuhi, povedal je „Narod“ Brejčku par bridkih resnic. . . Kaj je dr. Brejc? Prvaški „Slov. Narod“ ga opisuje tako-le:

„Mož je politični komedijant, — tak mož, ki prestavlja take politične kozle: najprve „humbugonja“ proti dr. Sustersiču, potem tožba zoper „Slovenca“, nato tista famozna poravnava, v kateri je tako popolnoma kapituliral, da je bilo Sustersiču le čestitati, nato sklep, da Grafenauer ne sme vstopiti v noben klub, — tak mož ne zasluži, da se ga smatra resnim. . . Z svojo kričavostjo in vihravostjo je dr. Brejc zaveznil politiko koroško. . .“

Tako piše prvaški list o prvaškem voditelju dr. Brejcu. Hudi „šnoftabak“ je to! Ali list očita dr. Brejcu tudi, da je „narodnjak“ le za denar. In to je treba pibiti! „Za denar ti dušo svojo prodam“ tako si mislijo sebični voditelji prvaškega hujkanja na Koroškem in zato, edino zato delajo svojo grdo politiko. Vse drugo jim je postranska stvar, — denar je glavno! In potem pojejo žalostno pesen o „revnemu slov. ljudstvu“. Ja za sto vragov, — kako ne bi bilo to ljudstvo revno, ko mu celo svojo „politiko“ debelo zaračunate?! Fej takemu brezvestnemu počenjanju!

O nemškem „Mädchenheimu“ v Ptujju prinaša „Š-Mir“ res impertinentno notico in zagovarja pri temu redovniške šole. Mi se sicer ne jezimo čez to besno divjanje, kajti vodstvo ptujskega „Mädchenheima“ se pač poživža na tista dekleta, ki so dobile svojo prvo vzgojo od „Š-Mira“. Ali nekaj bodi povedano! Kaj so redovniške šole, to je dokazal slučaj v Gradcu, kjer sta bili dve nuni sodnijsko obsojeni, ker so vzbogo deco nečloveško mučili in v ušeh ter umazanosti „vzgojevali“. Kaj so klerikalne redovniške šole, to so dokazali slučaj v Milanu, Rimu in drugih italijanskih mestih, kjer so redovnice vzbogo deco k beračenju in prodajanju lastnega telesa napeljavale. Vse kar je prav, — ali več blata, več duševne propalosti nego v klerikalnih zavodih ni mogoče najdeti!

Pupovac — wo bist du? Koroški deželni zbor je imel v tem zasedanju že precej važnih sej. Ali dr. Pupovac se niti ene teh sej ni udeležil. Pupovac je ljubljene prvaških kleri-

kalcev, vzor črnuha, glavni „rešitelj“ koroških kmetov. Kje za sto vragov si torej, ti glavni Pupovac? Fuchs, wo bist du?

Porota v Celovcu. Pred zdajšnjimi porotniki se je imel tudi še l. 1888 v sv. Jakobu v Rožni dolini rojeni železniški delavec Johan Rauter zagovarjati. Po nekem gostilniškem prepiru je razbil obtoženec Johana Šuligoj črepinjo in ga na ta način ubil. Zato je bil obsojen na 3 leta težke ječe. — Porotniki so imeli opraviti še z raznimi tožbami zaradi žaljenja časti, ki so pa večinoma s poravnavo končale.

Zmešalo se je duinarju Jožefu Ogrizgu v Podgori Polil je postelji s petrolejem in jo zažgal. Sam pa si je žile prerezal. Hišo so rešili, nesrečnik pa je umrl.

Roparski napad. V Slov. Pliherku je napadel hlapec Martin Perš pastirja Janeza Smole, ga težko ranil in mu vzel denar. Ropar že sedi.

Umor s strupom. Bogati posestnik Stieber v Kirchbahu je našel pred kratkem v svojem mleku tvarino, ki se je izkazala kot arzenik. Napravilo se je preizkavo, ali našlo se ni krivca. Nakrat se je širila govorica, da je bila tudi žena dotičnega posestnika zastrupljena. Izkopali so mrljica in zdravniki so res izpoznali, da je bila nesrečnica zastrupljena. Razne osebe se je zaprlo. Sodnja bode stvar že pojasnila.

Pogorelo je 27. t. m. gospodarsko poslopje grofa Thurna v Streitebnu; pogorelo je vse in tudi 6 svinj in par lepih mladih volov. Škoda je velika.

Dva prašiča povozil je posestniku Kalcherju na Freudenburgerjevi cesti osebni vlak.

Deset konjev poginilo je na železnici J. Weinbergerju.

Iz svisel na pod je padla v Žihpolju posestnikova kći Ana Halemošnik. Bila je takej mrtva.

Po svetu.

Železniške nesreče. Pri Bostonu je trčil ekspresni v tovorni vlak. 20 oseb je bilo takoj mrtvih, čez 50 pa težko ranjenih.

Grofica Montignosa, bivša soproga saškega kralja, je pa res presneta babura. Kakor znano, je ušla svoj čas z učiteljem Gironom svojemu možu, kralju saškemu. Potem se je naveličala Girona in zdaj se je poročila z muzikom Toselli. Ti presneta babnica, kako lačna je možkih!

Veliki požar. V mestu Stecken na Češkem je pogorelo 30 poslopij. Škoda je velikanska. Ravno tako je pogorela polovica vasi Vosek na Češkem; ogenj je napravil škodo za 400.000 K.

Ponesrečeni požarniki. Pri požaru v Rumburgu so prišli 3 požarniki ob življenje.

Graški jesenski sejem je obiskalo letos skupno 330.000 oseb.

106 letni samomorilec. V Szatmarju na Ogrskem se je obsil 106 letni posestnik Jožef Baseka.

Volika povodenj. Na Španskem je napravil dež velikansko povodenj. Več 100 oseb je prišlo ob življenje. Škoda je nezmerna, kajti hiše, polja in živina je vse uničeno. Mesto Malaga je grozno trpelo; voda je stala 2 m. visoko. Vse ceste so polne mrljev.

Kmetijski panti se godijo v provinciji Apuli na Italijanskem. Kmetijski puntarji so vstavili več vlakov in napravili velike izgrede.

„Usmiljene sestre“ na obtožni klopi. Pretečeni teden so stale pred sodiščem v Gradcu 3 „usmiljene sestre“ od zavoda za zanemarjeno deco, tožene zaradi mučenja otrok. Svoj čas je prinesel namreč list „Arbeiterwille“ članek, v katerem je pripovedoval, kako grozno se v omenjenem klerikalnem zavodu deco muči. Reslo se je, da se pusti otroke stradati, da se jih zapira v temne kamre, se jih tepe z dratenim bičem in drži v prisilnih srajkah. Tako se je mučilo tudi neko 11 letno deklico, ki je bila bolana na spolni bolezni itd. Pri razpravi se je marsikaj zanimivega dogotalo. Sodišče je dve „usmiljenki“ obsodilo na denarne globo. Tako se godi v pobožnih, klerikalnih zavodih. . .

Papežev brat umrl. Brat sedanjega papeža, Angelo Sarto, je te dni umrl. Živel je od podpor od svojega brata.

Današnji številki je priložen reklamni spis svetovnoznane redilnega apna Barthel, na katerega opozarjamo čitatelje.

Gospodarske.

Poprimimo se vendar pravilnega kletarstva!

Letos se nam obeta na sploh dobra trgata. Vsled visoke colnine, ki je postavljena na tuje vinske pridelke in radi novega vinskega zakona, ki stopi letos v veljavo, smemo pričakovati, da bo tudi cena za vino primerna. Zato moramo poskrbeti, da pridelek prav spravimo in pravilno uporabimo. Lansko in predlansko leto smo že mnogo pisali, kako delamo pri nas pri pravi vina in kako bi morali. Mnogo vinogradnikov je upoštevalo naše nasvete, še več njih pa si je mislilo: e, še letos naj bo po starim. Te zadnje je treba zato vnovič podrezati, da se vendar poprimemo pravilnega kletarstva. Ako se trudimo celo leto v vinogradu ter skrbimo, da se tu vsaka stvar točno in dobro izvrši, poskrbimo, da bomo tudi pri uporabi grozja bolj natančni. Malo veči trud poplača se nam v obliki meri z boljšim vinom, kiga dobimo. Pred vsem poskrbimo, da zadenemo pravi čas za trgata. Ako bo vreme ugodno, pustimo grozde rajši par dni dlje na trti, nego premalo. Lepi jesenski dnevi vplivajo jako dobro na napravo sladkorja v grozdu. Ako začne pa grozde gniti, ne smemo preveč odlašati s trgatvijo. Kedar tržemo, odbirajmo dobro in slabo grozde! Obobito stavimo posebej, kar je gnilega, črvicega, razpokanega itd. S takim grozdem pridejo v vino lahko razne vinske bolezni. In njega naj se napravi vino posebe in sicer je najboljša tako grozde, koj odtisniti ter deti mošt v močno zažveplan sod. Ko se je tu mošt nekoliko včistil, pretočiti ga je v drugo posodo ter mu dati nekoliko zdravega drozja, da prej povre. Na ta način se dobi tudi iz gnilega grozja še dobro vino. Ako hočemo, da bo vrel mošt na tropinah, kar je pri črnem vinu neobhodno potrebno, moramo grozde koj po trgatvi zmastiti in zrobkati. Za to delo se rabijo posebne mreže iz pocinkane žice. Mreže se kupijo lahko v trgovinah za železo, treba jih je pa potem napeti na lesen obod. Vsak vinogradnik bi moral imeti mrežo! Mesto mreže kupimo lahko posebne stroje (stanejo okoli 200 K), ki grozde obenem robkajo in mastijo. Če ne mislimo puščati, da bo vrel mošt na tropinah, ni potrebno robkati. Vipavskim, kraškim in istrskim vinogradnikom priporočamo, naj ne puščajo svojega belega mošta predolgo na tropinah. Belo grozde je koj po trgatvi zmastiti in čim se tropine vzdignejo, odtociti je mošt v sod. Nad 24 ur naj ne bo mošt skupaj z grozdem! Sod se ne sme z moštom popolnoma naliti, ker se pri vrenju vzdigne in bi šel lahko pri vrhu iz sode. Tudi Bricem, ki ne mislijo prodati še sladke rebule, odsvetujemo zalivanje, ker bi s zalivanjem vrenje le slabeli. Delati moramo nasprotno na to, da vrenje čim bolj hitro konča, ker se tako vino potem prej včisti in ni zato podvrženo tako močno boleznim. Da bo vino bolj naglo povrelo, priporočamo, naj se ne trže v premrzlem vremenu. Glivice, ki razkrajajo sladkor, delujejo najboljši pri gorkoti 20 do 25°C. Zato skrbimo, da bo tudi klet ob vrenju dovolj gorka. Naša vina se spomladi tako pogostoma motijo navadno iz tega vzroka, ker je bila vrela klet ob trgatvi premrzla in ni mogel mošt še pred zimo popolnoma povreti. Če ni drugače mogoče, zakurimo v vrelni kleti peč. Večina naših vinogradnikov tlači tropine v bednju z nogami pod mošt. To delo je zamudno in precej težavno. Naj pa še tako pridno plešemo po tropinah, vendar se v časih pripeti, da se tropine vzdignejo, vgrejejo in skisajo. Mesto vina dobimo potem očet. Zato priporočamo vnovič, naj se napravi iz desk za vsak beleden prevrtao pokrivalo, s katerim se potlačijo tropine pod mošt. To pokrivalo pritrditi je v strop ali ob bedeni. Nemaren se mora imenovati oni vinogradnik, ki še sedaj ne uporablja pri vrenju mošta v bednjih teh pokrival. Če hočemo dobiti bolj črn mošt, sneti je enkrat proti koncu vrenja to pokrivalo ter mošt s pomočjo kola pomešati s tropinami ter nato tropine spet potlačiti pod pokrivalo. Obobito pazimo ob trgatvi in potem, da rabimo za grozde, mošt in vino sušno, nepokvarjeno, dobro ovijeno posodo. Že mnogo njih pokazilo je po svoji nemarnosti s tem, da je vilo vino v skažen sod, pridelek. Rajši, nego da denemo vino v slab sod, pustimo ga v